

Sygn. akt V KK 270/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 21 stycznia 2015 r.
sprawy **F. K.**
skazanego z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 11 marca 2014 r.,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G.
z dnia 15 października 2013 r.

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazanego F. K.**

UZASADNIENIE

F. K., wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 15 października 2013 r., został uznany za winnego tego, że w okresie od co najmniej 2002 r. do 2004 r. w miejscowości P., doprowadził małoletnią (poniżej lat 15) K. Z. do poddania się „innym” czynnościami seksualnym, przy czym w czasie popełnienia tego czynu miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozpoznania jego znaczenia i kierowania swoim postępowaniem, tj. przestępstwa z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., za które – na podstawie art. 200 § 1 k.k. – wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat tytułem próby.

Od tego wyroku apelację wywiódł obrońca skazanego, podnosząc zarzuty:

- obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k., art. 201 k.p.k., art. 370 § 4 k.p.k., art. 391 § 3 k.p.k. w zw. z art. 389 § 2 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.,
- błędu w ustaleniach faktycznych, mającego wpływ na treść zaskarżonego wyroku;
- rażącej niewspółmierności kary.

Na podstawie tych zarzutów wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie F. K. od zarzucanego mu przestępstwa, przy czym w uzupełnieniu apelacji podniósł zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci tzw. powagi rzeczy osądzonej.

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 11 marca 2014 r., utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając wniesioną apelację za oczywiście bezzasadną, zaś zarzut wystąpienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. za nietrafny.

Od tego orzeczenia kasację wniósł obrońca skazanego, podnosząc wystąpienie w sprawie uchybienia, stanowiącego bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. a polegającego na wydaniu w sprawie merytorycznego orzeczenia, pomimo, że postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało już prawomocnie zakończone.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu skarżący wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i umorzenie postępowania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Należy zauważyć, że stan powagi rzeczy osądzonej tworzą jedynie orzeczenia merytoryczne, natomiast orzeczenia formalne tylko, jeżeli oparte są na ujemnej przesłance procesowej o charakterze bezwzględnym, a zatem takie, które nie mogą zostać usunięte (zob. T. Grzegorzczak, *Komentarz do art. 17 Kodeksu postępowania karnego*, teza 1 i 8, Lex Omega 2014).

W tym kontekście należy zauważyć, że wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 25 stycznia 2013 r., sygn. akt IV Ka .../12, zostało rzeczywiście m.in. umorzone postępowanie odnośnie do przestępstwa z art. 200 § 1 k.k., dokonanego w latach 2002-2004 na szkodę K. Z., stanowiącego przedmiot postępowania w niniejszej sprawie, ale przyczyną tej decyzji procesowej był jedynie brak skargi uprawnionego oskarżyciela, a więc negatywna przesłanka procesowa o względnym, czyli usuwalnym charakterze, która nie tworzyła stanu powagi rzeczy osądzonej, rodzącej zakaz *ne bis in idem*. Trzeba podkreślić, że wygaśnięcie prawa do skargi, stanowiące jedną z przesłanek *rei iudicatae*, następuje dopiero na skutek umorzenia postępowania przygotowawczego wobec danej osoby o określony czyn i to tylko wtedy, gdy nie zachodzi podstawa do wznowienia tego postępowania albo uchylecia prawomocnego postanowienia o umorzeniu przez Prokuratora Generalnego (zob. T. Grzegorzczak, *Wygaśnięcie prawa oskarżyciela publicznego do oskarżenia*, Problemy Praworządności 1980, nr 2, s. 14 i n.). Wobec tego, że wcześniejsze postępowanie, zakończone wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 25 stycznia 2013 r., nie doprowadziło do wygaśnięcia prawa do wniesienia skargi przez oskarżyciela publicznego, należy stwierdzić, że procedowanie Sądów orzekających na gruncie rozpoznawanej sprawy nie było obarczone bezwzględną przyczyną odwoławczą, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

Warto w tym miejscu wskazać na zmianę treści przepisu art. 14 § 2 k.p.k., jakiej dokonano ustawą z dnia 27 września 2013 r. (Dz.U. z 2013 r., poz. 1247), która wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2015 r. W nowym brzmieniu unormowanie to w zd. II stanowi, że ponowne wniesienie aktu oskarżenia przeciwko tej samej osobie o ten sam czyn jest niedopuszczalne, właśnie po to aby w wypadku cofnięcia aktu oskarżenia przez prokuratora uniknąć konsekwencji płynących z względności negatywnej przesłanki procesowej w postaci braku „ skargi uprawnionego oskarżyciela „.

Przekonuje to, dodatkowo, że ponowne wniesienie skargi przez uprawnionego oskarżyciela o ten sam czyn przeciwko tej samej osobie w przypadku umorzenia postępowania ze względu na negatywną przesłankę procesową o charakterze względnym jest *de lege lata* dopuszczalne.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. obciążając skazanego F. K. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.